

DUNAMELLÉK

Dunamelléi Református Egyházkerületi Közlemények · 2010 / május

Pünkösödölő

Soha zavarosabb korban nem élt az ember-világ, a világ. Nem inkább zavarodott korban? Szívesen mondanám emígy, csakhogy a zavarodottság már pünkösdi érzet: mi akar ez lenni? – kérdezték ott megannyian, amikor isteni tolmácsok, feltámadás-tanúk zengték tele a zarándok sokaságot, bontották szólamokra, amit a zúgó szél zendült. Zavarodottság ma? Szívesen mondanám valóban ekként, mert gyermeki érzetet ébreszt, előteremti a pillanatot, mikor érvénnyel mutatkozik a jó a felelőtlenséggel szemben, mikor mutatkozik az igazság a hazugsággal szemben, mikor úgy lepleződik le a rossz, hogy tárul, ami jó. Zavarodottság? Ma? A szépet idézi a szó, mely előtt szemlesütve állunk, s csak lopva, oldalvást pillantunk rá. Az istenit idézi, mely elől bujkálásra adjuk magunkat, mi, szemérmetlen dicsőség-tolvajok, kik aztán nem rejthetik sehogy póre bukásukat. Zavarodottság ma? Ennél erőteljesebb, hárihatóatlan a tény: zavaros a mi ember-világunk. A mi időnk ismeri a bábeli nyelvzavar átkát, de okát szüntelen feledi, és révülten elegyít szépet és rútat, silányít rosszhoz jót, hamisít igazat, s igyekszik feljavítani a hamisat lopott igazságcímkekkel. A mi világunk újra nyelvet szerez, birodalmat szervez, világtornyot emel, követ rak kőre. Magának állít dicsőséget. Óh, vajon ki mondja meg, hogy csak áltatja magát?

Jöjj, Lélek, Istenre-vezérlő!

Soha szenvedőbb korban nem élt az ember-világ, a világ. Hogyan?! – hallom az ellenvetést. Hát nem ismered a régiek zúzos-jajos, kínba fulladt, halálíg végigsóhajtozott paránylétét? Hát nem tudsz-e arról, miképpen vágyták a halált, szépítgették, kínok csendesítőjeként magasztalták? S nem tudsz arról sem, hogy mennyivel jobb ma élni, s milyen közel a győzelem minden szenvedés fölött? Nem vitatkozom – nyilván egy napot sem érnék meg a régiek feltételei között. Mégis, mondom, soha szenvedőbb nem volt az ember-világ, mint ma. Mert szenvedőket áltató korban élünk. Az igazság kockázata elviselhetetlen. Nem kockáztat a politikus, mert neki kenyeret, munkát, fedelet, békét kell ígérnie, s késő bánat, hogy örököse a múlt századi üdvösség-bitorlóknak, kik Istennél is nagyobbak hitték magukat (hihették, mert nem hittek Istenben). Nem kockáztat az igazsággal a tudós sem, aki már bánhatja, hogy a régiek rendre okosabbnak

mutatták magukat Istennél, kiről azt is elterjesztették, hogy csak egy-két ócska mitológiát sikerült kinyilatkoztatnia (mintha valami gyenge vizsgálódzat volna a Szentírás). Az igazság kockázatát a pap sem vállalja. Jobb esetben moralizál (de csak mint túlhízott éjjeliőr bóbiskol az örök rend felett), rosszabb esetben szemforgatva ünnepli a régit, vagy inkább az újat (mikor melyikért túrik meg inkább). Nem vállalják a próféták sem az igazság kockázatát, ma gyorsabb sikerre vágnak, és rühellik a Jónás sorsát, meg a többiét is – inkább elszegődnek forradalmárok, terroristák megmondó-emberének. Csak a szenvedő tudja, hogy szenvedése nem ér véget a szemhatáron belül, csak a szenvedő tudja, hogy cserbenhagyták már akkor, amikor evilági megváltást suttoztak fülébe, s közölték vele nagyokosan, hogy az ő szenvedését is jobban értik a bábeli boldogság-mérnökök. Soha szenvedőbb korban nem élt az ember-világ, mint ma.

Jöjj, Lélek, üdv-ragyogtató!

Soha üresebb korban nem éltünk mi mind. Otthonunk, minként a tudatunk is, zsúfolt lerakat. Mennyi mindent megszereztünk, mert másnak is volt. Mennyi mindent megvettünk, mert a választás-vásárlás rítusa kötelez. Mennyi minden! – leleplez ez a szó: „minden”, merthogy ez a minden – vagyis az élet-pótlékok garmadája – kiáradt már az egész világra. Ez az ember-minden kezd uralkodni a mindenségen. De közben üressé válik az időnk, mint Kánában a mennyegzőn a korsók, ahol oly hamar elitták a bort. Üressé válik a lelkünk, mert a szellem tapodtat sem tehet az ócska eszmék kacatos lerakatában. S üresedik az isten-vágyó szív is – kiáltoznak rá igricek, táltosok, sámánok, sanda költők, mi mind, és csitítgatjuk: nyughass, lásd, mennyi minden van itt, ami jó lesz még valamire! S csak a szív sejt, hogy csalunk, és semmire sem jó ez a magunkfajta-minden. Üresek az imáink, a szertartásaink, a hagyományunk – mint mikor Babel mellől szétszéledtek a népek, immár egyik se értve a másikat. És ami megmaradt a szétszéledés után is, az a szív fojtogató sejtése, hogy aki szétszólatott minket, jókedvében tette, fölényes, szép humorral. Az egész élet magában hordja a halál szövődményét – és mégis, az egész életnek az Élettel van dolga.

Jöjj, Lélek, élet-lehelő.

Szabó István

Az elmúlt időszak néhány fontos eseménye

A 2009. december 2-ai közgyűlés óta 2010. február 3-án, március 10-én és április 14-én tartottunk esperesi-gondnoki értekezletet; február 3-án tanácsülést

Márciusban a budapesti teológia szervezésében mind a négy magyarországi teológiáról utaztak hallgatók missziológiai kurzusra Kenyába az ottani presbiteriánus egyház meghívására

A Budapesti Történeti Múzeum Kálvin hagyománya – Református kulturális örökség a Duna mentén című kiállítását az érdeklődésre való tekintettel március közepéig meghosszabbították, egyúttal bemutatták a kiállítás katalógusát, amely – tekintettel a korlátozott példányszámra – néhány napon belül elfogyott

Megjelent az egyházkerület énekgyűjteményének második kötete *Megváltva!* címmel, amelyet áprilisban

be is mutattak a kerület székházában, nyomtatott anyaga a honlapon megtalálható, hangzóanyaga pedig ugyanonnan letölthető

Amiről előre tudunk

A 2010 márciusára tervezett cseh-magyar lelkésztalálkozót szervezési okok miatt 2011 tavaszára halasztottuk

A Generális Konvent döntése alapján az idei esztendőben a 2009. május 22-én Debrecenben megtartott Magyar Református Egyház Alkotmányozó Zsinatának ülésére és a hálaadó ünnepre megemlékezve Pécs városa adhat otthont legelső alkalommal a Református Egység Napjának 2010. szeptember 10-11-én, ezzel a kulturális rendezvénnyel is kapcsolódva a Pécs Európai Kulturális Fővárosa 2010 rendezvénysorozathoz.

Élet a teológián

Közös ebédek:

A teológián a 2009/2010-es tanév második félévében a következő szervezetek és gyülekezetek látták vendégül a teológusokat és professzoraikat, valamint a székház dolgozóit a csütörtöki exhortáció utáni ebéden: Egyházkerület, Hallgatói presbitérium + spirituális, Bibliatársulat, Teológia, Északpesti Egyházmegye, Délpesti Egyházmegye, Bács-Kiskunsági Egyházmegye, Tolnai Egyházmegye, Vértesaljai Egyházmegye, halászlé ebéd az udvaron (Nagy István) + sütemények a Mikulás Családi Cukrászattól (Székesfehérvár)

Programok:

A második félévben a teológián folytatódott az az előadás- és beszélgetés-sorozat, amelyen lelkészi életkérdések jöttek elő, ezeken a meghívott lelkészek Monty Taylor, Sípos Szabolcs és Fűtő Róbert voltak. Új kezdeményezésként esti beszélgetés indult el *Sólámpa* címmel. A hittudományi kar tagjai részt vettek a Sárospatakon megrendezett teológustalálkozón.

Otthonórák:

Az egyházkerületi székház által felügyelt kollégiumban lakó „külsős” (nem teológus) hallgatók számára a teológia spirituális szervezett hétfő esténként Otthonórákat, melyek fele felsőbbéves teológus hallgatók által tartott bibliaóra, másik részük pedig bemutatkozó vagy közösségépítő alkalom volt. Ennek során ismerkedhettek meg a diákok *Veres Sándor* főjegyzővel. Vendég volt *Karsay*

Eszter lelkész, aki amerikai élményeiről beszélt. *Négy sarok* néven olyan otthonórát szerveztünk, amelyen különböző zenei vagy irodalmi stílust

Otthonórán

hallgatva vettek részt a kollégisták. Közösen tekintettük meg az *Élet háza c.* filmet, amelyet utána meg is beszélünk.

Teológusnapok és egyéb alkalmak a 2009/2010-es tanévben

Ebben az évben is több teológusnapot és hétvégét szerveztünk határon belül és kívül. A teológusnapok szervezésében tevékeny részt vett Tóth Zsuzsanna IV. és Németh Tamás III. éves teológus.

Teológusok válogatnak a Kirchentag programjai közül Münchenben

Passiójáték Váralján

Teológusnap Diósjenőn

Második félév:

Pasarét, Magyarigen és környéke (Erdély) (Szászsebes, Alvinc, Zalatna, Sárd, Magyarigen, Gyulaféhegyvár), Tiszakécske, Kunszentmiklós, (Kunadacs, Kunbábony, Kunpeszér), Ágasegyháza, Diósjenő, Salánk (Kárpátalja), Mány, Budaörs, Nagyigmánd (Dunántúl), London (Anglia)

Összesen tehát 11 teológusnap volt a félévben.

Tanulmányi kirándulás:

A teológusok kisebb csoportja részt vett a második ökumenikus Kirchentagon, amelyet Münchenben rendeztek. A fiatalok lelkesen látogatták a programokat, mint például a nagy érdeklődésre számot tartó fórumon Hans Küng és Jürgen Moltmann beszélgetését, amely az ökumené aktuális kérdéseit taglalta.

Pál apostol nyomában címmel tanulmányi kirándulást szerveznek nyáron Törökország – Görögország vidékeire, felkeresve Pál életének és missziói tevékenységének főbb helyszíneit.

Nyári építőtáborok:

Ezen a nyáron is szerveznek több építőtábort, az egyiket a felvidéki Berzétén, ahol egy visszkapott is-

Isten a szekéren-program Salánkon

kola felújításában vesznek részt (árvaház), valamint Magyarigenben és környékén (Diód, Borberek). A Vajdaságban immár többszöri találkozásként a módosi hagyományőrző gyerektábort segítik teológusok. Ezeket a táborokat az Ágoston Sándor Alapítvány szervezi és támogatja.

Az idén újra megrendezendő Művészetek völgyében jelen lesznek a teológusok (júl. 23 – aug. 1.), és Ócs községben számos program fűződik munkájukhoz. (Isten a szekéren)

Egyéb programok:

Az utóbbi évekhez hűen a teológusok ebben az évben is szolgálnak interaktív megmozdulással. Az Isten a szekéren c. program során 77 magyar novella közül lehet játékos formában választani, s ezt szekérré ülve olvassák fel, utána pedig lehet róla beszélgetni. Az év során még számos helyen: iskolákban, egyházközösségekben, fesztivál jellegű programokon gurulhat a kultúra szekere (REND, Művészetek völgye, ifjúsági fesztiválok).

*Bölcsföldi András
spirituális*

Kálvin egy napja

POST TENEBRAS LUX – sötétség után világosság (1561). Genf címerében áll a mondat, talán éppen Kálvin munkássága nyomán, hiszen előtte ez állt ott: POST TENEBRAS SPERO LUCEM – sötétség után reméljük a világosságot (1536).

Szembenézve Kálvinnal

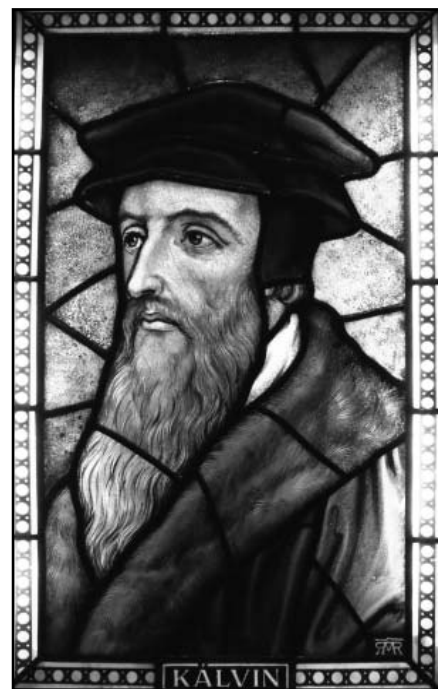
Mi is valami hasonlót éltünk át, amikor hozzánk kezdünk a szervezéshez, s amikor mindezzel elszámoltunk. Valami elindult, és valami hozzájárult az eddig is mozgásban lévők lendületéhez. A „zöld karszalagosok” sokaknak tehettek bizonyosságot arról, hogy miért is viselik a „remény színét” napokig, hetekig.

A BIT (2010. február 13.) és a KIT (2010. március 28.) rendezvényein mindkét alkalommal 300 körüli létszámban vettek részt a fiatalok, s 85 gyüle-

kezetünk képviseltette magát. Vannak, akik azt mondják, a két konferencia nem volt sikeres...

Mert milyen a sikeres konferencia? Ha sokan fordulnak meg rajta? Vagy ha népszerűségét a média is hirdeti? Mindez bizonyára fontos – nekünk is az volt, hiszen a 2x300 nem kevés, s a média is jelen volt –, ám a legfontosabb mégis az, ha valahol az elvetett mag szárba szökken, s élet támad. Ha egy csapat ifis szolgálatra szerveződik, ha a konfirmandus csapat nem csak túl akar lenni a vizsgán, hanem együtt akar maradni, mert valamit megéreznek a közösség erejéből. S akik vették a fáradságot és eljöttek, azt hiszem, mindnyájan nyertek vele...

Mert volt olyan ifjúsági csapat – Istennek legyen hála –, amelyik a Budapesti Ifjúsági Találkozón még „csak” résztvevő volt, a Kecskeméti Ifjúsági

Kálvin - ábrázolás mives üvegablakon

Ifjúsági konferencián Kecskeméten

A Keresztút együttes koncertje a budapesti találkozón

Találkozóra már szolgálni jött el, elhozva a gyülekezet konfirmandusait is!

Voltak, akik Budapesten reggel 7-től este 10-ig, azaz egész nap hűségesen részt vettek Kálvin egy napjában, s voltak, akik Kecskeméten reggel 5-kor kelve, s este 10-re hazaérve vehettek részt ezen az alkalmon. Igazi Kálvin-napjuk volt...

Három közösség jelezte, hogy a találkozó után indult el az ifi szervezése gyülekezetükben...

Egy ifjú lány hívott fel a konferencia után, hogy olyan élménye volt a Kálvin egy napja, hogy ő meg akar keresztelkedni – mondjam meg neki melyik gyülekezetbe menjen, mert ő református akar lenni. S másnap valóban megjelent az istentiszteleten...

Ifjúsági zenekarok szolgáltak, sok-sok önkéntes járult hozzá a munkához mindkét találkozón.

Öt református intézmény és három ifjúsági egyesület szolgált Budapesten, s 8 gyülekezeti csoport teljes bevetéssel sütötte a süteményeket, s rajzolta a nyilakat Kecskemét belvárosában...

A Kálvin-kvízben soha nem látott népszerűséggel vettek részt az ifjak, s a Négy-érvék színházban gondolkodtak el, hogy mit is jelent egy élet.

Kálvin köpenye sokakat „mozgósított”, s a viták, előadások és bizonyágtételek tanítottak.

Kecskeméten a színes üvegablakok máig hirdetik a reményt – hatalom jöhet és mehet, Isten Országá örökre megmarad.

Áldást mondani, jót mondani, örülni, együtt örülni, reménységet ébreszteni, Isten dicsőségére s felebarátaink épülésére. Hogy ne csak mindig a hibákat emlegessük, a hiányokon szomorkodjunk, vagy épp egymást okoljuk a nehézségekért, hanem erősítsük meg a jót, s legyen minél több gyülekezetben ifjúsági munka – legyen igazi megerősítése a „felébredt hitnek” egész egyházunkban.

Beszéljenek a képek helyettem is.

Fodorné Ablonczy Margit
egyházkerületi ifjúsági lelkész

Tanácsülési Határozatok

2010. február 3.

6. AZ EGYHÁZKERÜLET ÉS AZ INTÉZMÉNYEK 2010. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE

Előterjesztő:

Hegedűs Béla, a gazdasági bizottság elnöke

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács elfogadja az egyházkerület 2010. évi költségvetését.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács elfogadja az Egyházkerületi Székház és Konferencia-központ 2010. évi költségvetését.

3. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács elfogadja, jóváhagyja a Baár-Madas Gimnázium 2010-es esztendőre elkészített költségvetését 430 991 e Ft bevételi és 430 990 e Ft kiadási oldallal.

4. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács a Gyökössy Endre Református Óvoda 2010-es esztendőre elkészített költségvetését átdolgozásra

visszaadja, az óvoda a kerületi 2 700 e Ft támogatással és az 1 000 Ft tartalék felszabadításával készítse el a költségvetést.

(Az intézmény benyújtotta a korrigált táblázatot, így a jegyzőkönyvben az szerepel.)

5. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács elfogadja a Ráday Gyűjtemény 2010-es esztendőre elkészített költségvetését, a fejlesztési terv kivételével a 64 095 e Ft bevételi és kiadási oldallal.

6. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács elfogadja, jóváhagyja a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet 2010-es esztendőre elkészített költségvetését 1 845 000 Ft bevételi és kiadási oldallal.

7. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Tanács a Tahi Konferencia-telep költségvetését átdolgozásra visszaadja. Kéri, hogy a költségvetésében minimum 5 millió forint tartalékképzést valósítson meg, továbbá az 5 millió forint fenntartói támogatást felfüggeszti, amíg a 6 millió forint beruházás konkrét célját nem ismeri.

Egyházkerületi Közgyűlés

2010. május 5.

PÜSPÖKI JELENTÉS

A Bibliaolvasó Kalauz rendjében Ézsaiás próféta szabadító és vigasztaló igéit olvashattunk az elmúlt hetekben. Ezekből emelek ki most egyet, mely, miközben Isten vigasztalását és üdvözítő ígéreteit közli, aközben egy igen mély polémiát is bemutat, amely egyrészt Isten népének nyomorúságos állapotára, másrészt azonban Isten csodálatos titkára utal. A könyv 45. részében a próféta azt üzeni fogságban sínylődő népének, hogy eljönnek majd a nagy és hatalmas népek, és hódolni fognak Isten népének, mondván, „csak közted van Isten, és nincsen más Isten” (Ézs. 45,14) De rögtön erre felkiált a próféta, vagy talán a nép: „bizony, te elrejtőzködő Isten vagy, Izraelnek Istene, szabadító!” (Ézs. 45,15) Ez a felkiáltás jelzi, hogy a szabadítás ígéretei és kibontakozása, más szóval az úgynevezett történelmi tények, vagy amit a történelmi eseményekből ki lehet olvasni, nem orvosolják azonnal Isten népének belső fájdalmát. Mert lám, bontakozik a szabadítás, lám, mutatkoznak jelei, hogy Isten megirgalmazott népének, lám, megkezdődik a helyreállítás nagy történelmi munkája, Isten népe azonban minderre még így felel: bizony, te elrejtőzködő Isten vagy. Ajánlom mindenkinek, hogy e talányos dráma értelmezését olvassa el Kálvinnál is, aki jó érzékkel már a maga idején ellenezte, mégpedig igen élesen, azt a korai protestantizmusban elterjedt, eredetileg a német misztikában gyökerező magyarázatot, amelyet a leghatásosabban Luther fogalmazott meg az elrejtőzködő, illetve önmagát kinyilatkoztató Isten nagy teológiai paradoxonában. Kálvin ezt a paradoxont nem tekinti Isten tulajdonságának – szemben Lutherrel és nyomán mindmáig mennyi protestáns írásmagyarázóval –, hanem utal arra, hogy Isten már Ézsaiás próféta könyvében megfelel erre a különös megjegyzésére, itt éppen a 45. részben is, a 19. versben, mondván „nem titkon szóltam... én, az Úr igazságot szölok és megjelentem, amik igazak” (19.v.) Döntő módon azonban Istennek és embernek ez a nagy drámája Krisztusban érte el csúcspontját, és abban oldódott teljesülvén. Igen, Isten Krisztusban tökéletesen kinyilatkoztatta magát, örök szeretetét, mégpedig oly módon, hogy haragját nem elrejtette, hanem elvetette, mert Krisztus azt elhordozta, és rólunk le is vette. Most azon-

ban a prófétai igékből és vigasztalásokból az a kérdés érkezik hozzánk: keresik-e köztünk Istent. Hiszen ha jól értjük a vigasztaló szót, a sok nyomorúságot látott nép azt a felemelő üzenetet kapja, hogy akiről már talán ők is lemondtak, akit legfeljebb csak gúnyolódással kerestek vagy kértek rajtuk számon, mondván, „hol van a te Istened?” (42. zsoltár), azt az Istent most olyanok fogják e nép körében keresni, akiknek szívük gondolata sem volt, hogy csak egy igaz Isten volna, és hogy ezt az egy igaz Istent éppen azok között kell keresniük, akiknek sorsa nem ad erre alapot. Keresik-e hát köztünk Istent? Vagy mi is csak egyre hangoztatjuk a misztikus paradoxont, vagy újabb kori változatát, a mai egzisztencialista teológia tételét: Isten elrejtőzködő Isten? S ha ezt hangoztatjuk, nem inkább védekezve és mentegetőzve felelünk a kérdésre? Mégis, a sok-sok fájdalmas vesződés, vereség, kudarc, tétova pangás, és erőtlenség közepette hadd szóljon egészen a szívünk mélyéig hatóan az isteni ígéretből fakadó kérdés: keresik-e köztünk Istent? Vagy – ahogyan Jézus mondja – tudhatják-e sokan, hogy Isten országa közöttünk van? Készek vagyunk-e és alkalmasak vagyunk-e arra, hogy keressék közöttünk? Ha magunkra nézünk, aligha válaszolhatunk erre igennel. Ha azonban arra a Krisztusra tekintünk, aki által Isten egyszer s mindenkorra eldöntötte ezt a vitát, akkor csak egyet tehetünk: nagy igyekezettel és készséges szívvel kiáltunk: jövel, teremtő Szentlélek, és ragyogtasd fel közöttünk Krisztus dicsőségét!

Ezekkel a megfontolásokkal szeretnék néhány szót szólni az elmúlt közgyűlésünk óta eltelt időszakról és néhány fontos feladatról. Elkerülhetetlen, hogy legelőbb az országgyűlési választásokról szóljak néhány szót. Márai Sándor szép versét idézhetjük, ha legalábbis részben meg akarjuk érteni, mi történt a két áprilisi választási napon. Márai Sándor az 1956-os forradalomra emlékező híres versében így summázza 1956 egyik meghatározó indulatát:

*És a világ beszél csodáról,
Papok papolnak bátorságról.
Az államférfi parentálja,
Megáldja a szentséges pápa.
És minden rendű népek, rendek
Kérdik, hogy ez mivégre kellett.
Mért nem pusztult ki, ahogy kérték?*

Mért nem várta csendben a végét?

Miért, hogy meghasadt az égbolt,

Mert egy nép azt mondta: „Elég volt.”

(Mennyből az angyal)

Elég volt! Igen, az országgyűlési választások eredménye is azt mutatja, hogy Magyarország társadalmi felelősséget érző lakosai ezt mondták a szavazatukkal: elég volt! Elég volt egy olyan politikai elitből, mely 2004-ben saját nemzettársai ellen űzött cinikus propagandát, és hitegette Magyarországot polgárait, hogy szemben más európai országok gyakorlatával, nekünk nem szabad kettős állampolgárságot biztosítani határon túl élő honfitársainknak. Elég volt egy olyan kormányzattól, mely eltúrta, hogy a Magyar Köztársaság elnökét feltartóztassák a határon és mondvacsinált okokkal eltanácsolják attól, hogy a magyar kisebbség ünnepén részt vegyen. Elég volt, hogy az Európai Unióban téblábol egy kormányzó párt megannyi képviselője, és semmit nem szól a szlovák nyelvtörvény ellen. Elég volt egy olyan korrupt politikai elitből, mely előbb őszödisztánt csinált a politikai felelősségvállalásból és hazugság-országgá, politikai Disneyland-dé tette Magyarországot, és elég volt leginkább abból, hogy a hazudozás csak esti mesének bizonyult volt ahhoz képest, ahogy az ország anyagi erőit szétfecsérelték, ellopták, és Nokiás dobozokban hordták ki offsorisztánba. Elég volt abból, hogy nem lehetett a nemzeti ünnepeket békésen megünnepelni, s mindmáig szédülten tántorgunk a magyar forradalom 50. évfordulóján történt rendőr-attakok és atrocitások nyomán. Elég volt, hogy a parlament egyik képviselője gúnyolódhatott a rendőrök által súlyosan bántalmazott képviselőtársán. De nem elég mégsem csak annyit mondani, hogy elég volt. A választások eredménye ezt is jól mutatja. Mert jelentkeztek most is olyan erők, akik ugyan nem bírnak épkezláb politikai üzenettel, de az indulatok lobogó tüzét képesek hamis ideológiákkal, tarthatatlan elképzelésekkel, uszításokkal, gyűlölködéssel még magasabbra szítani. Örülünk, hogy elmondhatjuk: nem lehet más a politika, mint aminek lennie kell, és nem lehet jobbik úgy az ország, hogy a történelem szemétdombjára hajított maskarákba akarunk gyűlölet-lovagokat öltöztetni. Mutassa csak ki-ki a maga arcát. De úgy lehet más és jobb, hogy felismerjük, hogy a mai magyar politikai elit elkorhadt és alkalmatlanná vált négy sarkalatos követelmény betöltésére, és ezért megújításra, váltásra szorul. Ezek a princípiumok a következők: olyan rettenetes időkben, mint a mai, amikor elhúzódó gazdasági válság nyögeti

az egész világot, eleget kell tenni az önfeláldozás, a bizalom, a patriotizmus és a tiszta eszmények követelményének. Az a politikai elit, amelyik folyamatosan csak lemondást és áldozatot kíván anélkül, hogy maga akár csak kisujjával is megérintené ezeket a terheket, méltó Jézus jaj-szavára, aki nem ok nélkül ítélte meg korának vezetőit, kik még az özvegyek és árvák nyakába is elhordozhatatlan terheket akasztottak, anélkül azonban, hogy maguk bármit vállaltak volna azokból. Lehetetlenség továbbá egy országot bizalom nélkül vezetni. Amikor néhány éve sorban kiderült, hogy a világ pénzügyeit intéző bankok hazugságokra, hamis várományokra építgették nyereség-piramisaikat, igen sokan beszéltek arról, hogy még a legegyszerűbb üzletet sem lehet bizalom nélkül megkötni. Ez többszörösen igaz a törvényhozásra és a politikai, kulturális és nemzeti közösségek vezetésére. Az a politikai és szellemi elit, mely megtapsolta a hazudozást, tehát nem arra következtetett, hogy az tarthatatlan, hanem ellenkezőleg, hogy az milyen dicséretes, egyszer s mindenkorra eljátszotta azt a bizalmi alapot, amelyre hivatkozva igényelhetné, hogy vezesse a népet. Harmadjára, jó értelemben vett patriotizmus nélkül sem lehetséges egy országot vezetni. Bár sokszor és sokan jövendőlgettek már arról, hogy hamarost olyan világrend érkezik el, amelyben feloldódnak a nemzetek közötti különbségek, és majd valamiféle új mitológia mentén fogunk múltunkról, jelenünkről és jövőnkről tájékozódni, a mai világ éppen ellenkező képet mutat, a legrövidebben talán így mondható: elemi közösségeink egészsége nélkül elvész az egyedi emberi élet is. Család és nemzet nélkül legfeljebb csak lézengő utasok lehetünk a multikulturális tranzitokban. És nekünk hozzá kell tennünk mindehhez a negyediket is, hogy isteni vezetés nélkül nem lehetséges az emberi közösségek vezetése. Anélkül, hogy egy politikai elit figyelembe venné és tisztelné, hogy mi az, ami jó, igaz, szép és maradandó, nem találhat eligazító pontot a világ zűrzavarában. Volt egyszer Magyarországnak egy miniszterelnöke ebből a korhadó politikai elitből, aki azzal gúnyolódott, hogy Mária levette kezét az országról. Ezzel egyrészt ütni kívánt a római katolikusokon (de miért is?), másrészt azt akarta kinyilatkoztatni, hogy nincs isteni vezetés, nincsenek transzcendens szempontok. Ám ezzel az anarchia rettenetes bugyrait nyitotta meg. Csak Isten nagy kegyelme, hogy nem zuhant bele országunk ebbe az iszonyatba. Igen, mi, reformátusok persze nem azt mondjuk, hogy Mária országa volnánk, de azt mondjuk, hogy is-

teni vezetés és gondviselés nélkül nincs ország. Mondom hát és buzdítok is mindenkit Ámos próféta szavával, akin keresztül így szól az Úr: „Keressetek engem és élni fogtok!”

Reméljük, hogy az országgyűlési választások után hamarosan munkába álló új kormányzat képes lesz arra, amire a jó politika emberileg szólva képes lehet, hogy ugyanis átvezet bennünket a csüggedés és az önáltatás szirtjei között. Mert hogy az ország nehéz helyzetben van, és ez csüggedésre adhat okot – ezt tudjuk. Ha a morális állapotokra tekintünk, akkor szinte már-már kényszerítve érezzük magunkat, hogy lecsüggesszük kezeinket. Ugyanakkor jelentkezik a másik veszedelem is, hogy most a helyzet változván, az önáltatás szirtfokain szenvedjünk hajótörést. Mert máris múltóban van a méltatlanság-érzetünk, de ez még kevés ahhoz, hogy megálljunk. Bár az új kormányzat nem kéri magának az ilyenkor szokásos 100 napot, vagyis nem kér türelmi időt, mégis hadd kérjem egyházi közösségeinket arra, hogy mi hagyjunk időt. Talán nem elsősorban a kormánynak, hanem önmagunknak. Hiszen meg kell vallanunk, túl sok mindenbe belekeveredtünk az elmúlt nyolc évben, túl sokat engedtünk az erkölcstelenség nyomásának, túl sok mindent beengedtünk magunk közé. Még az sem vigasztal, amit nemrégiben egy régi falumbeli barátom mondott. Annakidején szakmát tanult, aztán a rendszerváltás után élte ő is a vállalkozók sorsát, megjárta a külföldet, céget alapított és szüntetett meg, ha nem nagy tétellel is, de ő is láncszem lett a körbetartozások örült világában, továbbá magas szinten úzi az adóelkerülést, a többiről pedig nem számolt be nekem, mert nem tekint gyóntatójának. Amikor tehát nemrégiben találkoztunk, meghánytuk-vetettük az ország sorát, és hol csüggesztettük a fejünket, hol meg legyintgettünk. S mikor én is kezdtem volna mondani a magamét, hogy az egyházban is mennyi baj van, mennyi visszásság, hogy milyen sokan kitanulták nálunk is a kaméleon-létet, felemelte a kezét, és belém fojtotta a szót, mondván: püspök uram, hallgass csak, ti ehhez képest egész jó csapat vagytok! Vehetjük ezt vigasztalásnak is, bár igencsak olcsó vigasztalás. Hiszen nekünk nem ehhez-ahhoz képest kell egy kicsit jobbnak lennünk, minekünk Isten szent életrendje szerint kell élnünk. Ezért hát adjunk időt magunknak a jézusi ige fényében: orvos, gyógyítsd magadat! (Lk 4:23) Továbbá azért se legyünk türelmetlenek, mert az előző nyolc év kormányzati egyházpolitikája folyamatosan rivális helyzetekbe kényszerített minket. Ez leginkább az

anyagiak terén mutatkozott meg, de nem ott ártotta a legtöbbet. Mindig azt hallottuk, hogy mi többet akarunk, mint ami jár, többet akarunk, mint amit mások kapnak. De kik azok a mások? És mi az a járandóság? A mögöttünk levő nyolc év hamiskodásának kitisztázásához idő kell. Ennél mélyebb, hogy az elmúlt nyolc év kormányzása szellemi és morális téren is gyanús riválisnak mutatott fel minket. Mintha az egyházak jogfosztó, jogtipró, obskúrus népek lennének, akikkel csínján kell bánni, mert veszélyeztetik a modern demokráciák alapelveit. Valóban így volna? Ezt legjobban majd az új törvényhozási kezdeményezések fogják megmutatni. S továbbá türelmesnek kell lennünk, mert a politika nem tud mindent megoldani. Az a szellemi miliő, amelybe a nyugati civilizáció jutott, egyáltalán nem kedvező a keresztyénség számára. Itt-ott már-már keresztyén-ellenesség mutatkozik, részben a fehér köpenyes ateizmus felől, részben az új pogányság új rajai felől. Fehér köpenyes ateizmuson az okosok ateizmusát értem, kiknek egyike ritka őszinte pillanatában így nyilatkozott: „nemcsak arról van szó, hogy nem hiszek Istenben. Arról van szó, hogy remélem, hogy nincs Isten. Nem akarom, hogy legyen Isten...” (Thomas Nagel). Az új pogányságból pedig bőséggel sarjad minálunk is: táltosok, igricek, sámánok, vajákosok zengedeznek hazánkban mindenfelé, és nem átallják a keresztyénséget is minden rossz okozójának megtenni. Ha ellenük szólni merünk, vagy tévtanításaik ellen óvást teszünk, máris megkapjuk, hogy mi is a cionista világ-összeesküvés cinkosai vagyunk. Ez történt legutóbb a katolikus püspöki konferencia állásfoglalása kapcsán is. Ezek a tisztázások szellemi természetűek, ezekben nem kérhetjük és nem is várhatjuk az új politikai vezetés eszközeit. Azt azonban kívánhatjuk és kívánjuk is, igaz és tiszta szívvel, hogy újuljon meg a magyarság politikai elitje, mert a legborzasztóbb, ami már régóta zajlik országunkban, hogy elsikkadt a politika tisztessége. Hogy lehet úgy jövőt tervezni, képviselőket a parlamentbe küldeni, felelős posztokra embereket állítani, hogy közben az egészet komolytalannak tekintjük? Terjesszük ki magunkra is Márai szép sorát: elég volt! Elég volt abból, hogy mi sem vesszük komolyan azt, amiről oly komolyan zengedezünk. Isten adjon bölcsességet az új magyar törvényhozásnak, s köztük azoknak a református egyháztagoknak, presbitereknek, lelkészeknek, akik mandátumot kaptak a következő négy évre.

*

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Tavaszi közgyűlésünket a megszokott módon tartjuk, tehát a mai napon döntő mód az egyházkerületi intézmények elmúlt esztendjét tekintjük át. A jelentéseket és a határozati tervezeteket idejében kiküldtük, így ezekhez megelőlegzetten nem kívánok különösebb megjegyzéseket fűzni. Van időnk és módunk mind-egyiket megvitatni. Néhány általános megjegyzést azonban szükséges tenni, de ezek – mély meggyőződésem – messze túlmutatnak kerületünk életén.

Legelőször hadd szóljak régi és folytonosan újuló problémánkról, ez pedig a vizitációk ügye. Az elmúlt időszakban mind az esperes-gondnoki értekezleteken, mind az esperesekkel tartott bő egy napos konzultáción újra meg újra felvetődött, hogy a jelenleg alkalmazott vizitációs rend nem alkalmas gyülekezeteink életének megvizsgálására, a folyamatok feltárására. Amikor híre ment, hogy új típusú kérdőívet szeretnénk alkotni, azonnal megjelent a régi kísértés. A különböző szakbizottságok azonnal úgy érezték, eljött az ő idejük. Néhány beérkezett javaslat alapján máris attól tartok, hogy ha ezen a nyomon haladunk tovább, még az eddiginél is kevesebb hozadéka lesz a vizitációknak. Elmondom tehát még egyszer: nem szaporítani szeretnénk a kérdések sorát, hanem hatékonyabb kérdéseket szeretnénk találni, s ha ez sikerül, azzal együtt a vizitálás rendjét is egyszerűsítjük, és akkor talán a következő időszakban realitásabb képünk lesz gyülekezeteinkről. Egyetlen példát hadd hozzak, és pedig azért, mert ez gyakran annyira általánosnak tűnik, hogy nem is törődünk vele, vagy átadjuk a szociológusoknak, noha igen sok mindent megláthatunk benne. Már kezünkben van az elmúlt esztendő egyházstatisztikai adatsora. Miután kerületünkben évek óta táblázatokban összesítjük ezeket, jól láthatók a tendenciák. Úgy is mondhatnám: a népmozgalmi adatok terén bekövetkezett az, amit a szociológusok évtizede már, hogy megjövendöltek. Miközben tehát a keresztelesek száma lényegében nem változott, tíz esztendje már ötezer körül forog, aközben a temetések száma léptékekben csökkent. Vagyis úgymond elfogyott a népegyházi tartalék. Ha ezt egybevetjük a konfirmálások számával, illetve a választói névjegyzékekbe felvettek számával, akkor azt mondhatjuk, hogy egyházkerületünk éppen stagnál. A fogyás voltaképpen megállt, de nem látszanak a növekedés olyannyira remélt jelei. Ebből következtethetünk arra is, hogy egyház-

kerületünk missziói tevékenysége nem volt képes teljes mértékben követni a társadalmi migrációt, és lassú szórványosodás kezdődött meg a nagyvárosokban is. Az egyház-statisztikai mutatók fényében elmondhatjuk, hogy a nagy tömbökben együtt lakó népességet kell immár a legnagyobb szórvány-területnek tekintenünk. Talán éppen Budapestet. Sok oka van ennek az elmaradásunknak. Részben az, hogy hűséggel őrizzük a meglévőt és nem mondunk le a legkisebb prédikálószékről sem, amit jelzünk azzal is, hogy az egyházkerületünk címtárában ezeket a helyeket is feltüntetjük – és ez jó. Ehhez társult viszont a másik ok, hogy ugyanis kevés erőt fordítunk a nagyvárosokba vagy környékekre telepedő lakosság missziójára. Nem is nagyon tudjuk ennek a módját, legfeljebb csak azt, hogy a hagyományos parókiális rend évtizedes vagy akár évszázados elmaradásban van ehhez képest. Újabban válik egyre nyilvánvalóbbá, hogy nemcsak erőink szórtak, hanem a kommunikációnk is, mert ha református szó alatt érkezik hozzánk üzenet vagy hír, vagy keresünk ilyet, bizony igen egyenetlen a tartalom és a színvonal. Ebből nem nehéz arra következtetni, hogy szellemi erőink is szórványosodnak. Másrészt örömmel számolok be arról, hogy kerületünk gyülekezeteiben nem csappant meg az adakozó kedv, és a dunamelléki gyülekezetek országos szinten is az átlagot meghaladó módon hordozzák a közterheket. Legyen ezért dicsőség Istennek! S vegyük olyan jelzésnek, mely állhatatosságra és buzgóságra int bennünket. Ehhez kapcsolódik részben az új építési alap megalkotása és bevezetése, amit a Budapest-Északi Egyházmegyétől vettünk át, és terjesztetünk ki valamennyi egyházmegyénkre. Ezen a módon az egyházmegyei gyülekezeti közösségei jó képet kaphatnak a kebelbeli gyülekezeteik építési terveiről és szükségeiről, s miután közös konzultáción döntenek az alap felosztásáról, mélyülhet egymás iránti szolidaritásuk. Így tapasztaltam ezt magam is a saját egyházmegyém legutóbbi lelkészértekezletén. Miután esperes-gondnoki értekezletünk eltökélt abban, hogy az úgynevezett kiemelt építési alapot nevéhez méltóan működteti, vagyis valóban csak néhány kiemelkedően fontos ügyre fordít pénzt, a megyék építési alapja a későbbiekben növekedhet is. Sok gyülekezetünk igyekezett pályázatokon is támogatáshoz jutni, ezekről korábban már szóltam, s most csak annyit jelzek, hogy feltehetően néhány hónapot várunk kell, míg az új kormány vagy a korrektebb közigazga-

tás segít kitisztázni az olykor igen zűrzavaros jogi helyzetet.

A mai napon is énektanulással kezdtük közgyűlésünket, s örömmel számolok be arról, hogy lassan jó gyümölcse lesz eltökéltségünknek, hogy az évtizedek óta vajúdo énekeskönyvi reform végbemenjen. Ma a második énekfüzetből tanultunk, s őszre megjelenik a harmadik is. Az első olyan sikeres volt, hogy újra kellett nyomtatni, és kerületünkön kívül is van iránta érdeklődés. Igen remélem, hogy kezdeményezésünk, illetve az ezt követő zsinati döntés, hogy valóban készüljön el egy korszerű énekeskönyv, nem jut arra a sorsra, mint megannyi kísérlet az elmúlt évtizedekben. Mert korábban az történt, hogy vagy a bizottságok vitatkozták szét a lehetőséget és szakadtak pártokra, vagy valami jeles esemény okán összecsaptak egy-egy kiadványt, vagy éppen egyházunk közösségei ignorálták a kezdeményezéseket. Talán azzal, hogy éppen a gyülekezetekben kezdjük énektanulással, a gyülekezeti ének megelevenítésével, meg tudjuk fordítani a menetet, és nem fölülről kényszerítünk rá valamit az egyházközségekre, hanem az ő jó szívéből és szép énekeikből áll majd össze a bővített énekeskönyv.

Egyetemes egyházunk ügyéről is kell néhány szót szólnom. Május 22-e zsinatunk határozománya fényében az egység ünnepnapja lehet. Ez igen jó, hiszen végre kilépünk abból a rossz hagyományunkból, hogy mindig csak gyásznapon tudtunk ünnepelni. E tekintetben ez december 5-e volt. Amit természetesen május 22-e kedvéért sem feledhetünk el. Természetes az is, hogy az ünnep mellett számos tennivalónk van, de örülünk, hogy ez már nem gyászmunka. Jól látható, hogy a Generális Konvent munkája egyre szélesedik, de ezzel együtt szükségszerűen lassul is. Több a feladat, mert több a lehetőség. A közös jogrend, a közös képviselő, a közös liturgia igen izgalmas és nehéz kérdéseket is felvet. Arra buzdítom kerületünk képviselőit, jó szívvel vegyünk mindegyikben részt. Így menjünk majd el a soron következő Generális Konventre is, Komáromba május végén. Hogy mennyi a teendő és az orvosolnivaló, arra csak egyetlenegy példát hadd hozzak fel. Kerületünk néhány éve kemény határozatot hozott az egyik horvátországi református egyháztesttel kapcsolatban, akik – mint ez mára nyilvánvaló lett –, anyagi előny érdekében misszióknak álcázott zugegyházat jegyeztettek be Magyarországon. Az igazi gond persze nem ez volt, hiszen az ügylet kudarcot vallott és nincs vele dolgunk tovább. Az igazi gond az, hogy az igen kis létszámú, szinte maradéknak tekint-

hető horvátországi magyar reformátusság igen mély megosztottságban él a szerb-horvát háború óta. Szeretnénk segíteni, hogy újra egységre jussanak, és közöttünk lehessenek. Kerületünk határozatát egyelőre nem javaslom visszavonni, de kérem, fogadja mindenki jó szívvel, hogy Peterdi Dániel főjegyző úr jószolgálatot végez és közvetít az egyesülni szándékozó felek között. Legyünk bölcssek, segítsünk, de ne felelőtlenül. A Generális Konvent egyházegyesítő munkájának az is jó hozadéka lehet, hogy az ökumenében nagyobb súllyal jelenhetünk meg, így például nyáron, az USA-ban, ahol a két eddig elkülönülten tevékenykedő Református Világszövetség fog egyesülni.

Nemcsak a Trianon óta hordozott megosztottság súlyos teher egyházunkon, hanem a kommunista diktatúra feltárásának kérdése is. A napokban jelenik meg a Théma Egyesület újabb füzeté, melyben közlik Kósa László kutatásainak beszámolóját, illetve a 2008 őszén tartott Théma-konferencia kapcsán kirobbant vita néhány dokumentumát. Közben Zsinatunk is határozatot hozott a múlt feltárásról, ám megítélesem szerint eddig igen tétova lépések történtek ebben az ügyben. A legutóbbi, novemberi zsinaton gyakorlatilag ugyanazt a vitát folytattuk le, mint az azt megelőző májusi zsinaton. Nincs a kezünkben látható szempont-rendszer, nem tudjuk, kik lesznek a múltfeltáró bizottság tagjai, nem tudjuk, hogy milyen rendben fognak dolgozni. Egy dolog folytonosan kommunikálni, hogy készek vagyunk a múlt feltárására, más dolog a kellemetlen és keserves munkát elkezdni. Szíves szóval invitálok mindenkit ara kétnapos konferenciára, amely holnap kezdődik, s amit a „Fehér Hollók” nevezetű történelemszövetség rendez. Ezen a kommunista diktatúra alatti egyházüldözésről lesz szó. Ennek az egyházüldözésnek csak egy szelete volt az, amit ügynök-ügynök nevezünk. Éppen ezért múltfeltárásról kell beszélünk és az elkerülhetetlen. Szándékosan nem átvilágításról beszélek, mert ez politikai kategória. Nem is tényfeltárásról szólok, mert ez szakmai-történelmi kategória. Múltfeltárásról kell szólnunk, melyhez hozzátartozik a hozzáférhető tények bemutatása is. Miért kell látunk múltunkat? Különösen a pártállami idők történetét? Erre talán egy másik nézőpont felől kapjuk meg az igazi feleletet. Hadd állítsam példaként mindenki elé Papp Vilmos nyugalmazott lelkipásztorunk fáradhatatlan munkáját, aki immár a negyedik kötetét jelenteti meg a „gályarab prédikátorok” sorozatának. Azoknak az életét mutatja be röviden, akik a diktatúrák ter-

heit hordozták a 20. században. Azért fontos ez, mert fennáll az a veszély, hogy abbéli nagy igyekezetünkben, hogy elkerüljük valamiképp mégis a múltfeltárást, s ne kelljen tudnunk azokról, akik ügynöki tevékenységet végeztek, belecsúszhatunk abba a hibába, hogy elfeledjük azokat is, akik teljes körű tiszteletünkre méltók. Nem hinném, hogy bárki közülünk szíve szerint hinnie abban, amit az Internacionálé zengedezett: a múltat végképp eltörölni. Továbbá azért is elkerülhetetlen a múltfeltárást, mert ebben nemcsak egyes sorsok jelennek meg előttünk, hanem mert a XX. század története fájdalmasan jelzi: egyházunk nem tudott mindig jó választ adni a politikai hatalomhoz való viszonyára. Márpedig le kell vonnunk néhány fájdalmas konklúziót is, és meg kell találnunk néhány olyan vonatkozást is, mely felszabadíthat bennünket. Bár személy szerint nem értek egyet azzal, hogy a Barmeni Hitvalló Nyilatkozatot, melynek tavaly ünnepeltük 75. évfordulóját, felvegyük református egyházunk hitvallásai közé, azzal azonban teljes körűen egyetértek, hogy a Barmeni Nyilatkozat, illetve az 1948 és '89 között történtek fényében volna mit meggondolnunk és változtatnunk a politikai hatalomhoz való viszonyunk terén.

Végezetül hadd szóljak arról, aminek még nincs vége, ez pedig a Kálvin-évek. Hálás szívvel köszönjük a Budapest Történeti Múzeumnak, hogy igazán nagyszerű és méltó kiállítással örvendeztetett meg bennünket az elmúlt tél során. A Kálvin Hagyománya Dunamelléken c. kiállítás nagy siker volt, és több is, mint múzeumi tárló, hiszen kulturális események is kapcsolódtak hozzá. Reméljük, minden gyülekezetünk megkapta már az erről készült gyönyörű katalógust. Azt kérem tisztelettel, hogy a kerületünkben működő közoktatási intézmények képviselői is vigyenek majd magukkal egy-egy példányt az általuk fenntartott intézmény könyvtárába. Köszönöm gyülekezeteinknek is, hogy készségesen biztosították az anyagot ehhez a kiállításához. A sikert mi sem jelzi jobban, mint hogy eddig csak a Népszabadság kritikusa fanyalgott a kiállításra, de mi ezt így dicséretnek vesszük.

Reméljük, hogy az egyházkerületi székház udvarán álló Kálvin-szobor előbb-utóbb visszakerül méltó helyére, vagyis hogy lesz újra Kálvin-tér, amit, bízvást mondhatjuk, talán most már nem Nokiás dobozokból akarnak felépíteni. S reméljük ez úton is, hogy a szobor újbóli helyre kerülését megéri alkotója is, Búza Barna szobrászművész, aki éppen most tavaszon ünnepli 100. életévét. E helyről is szeretettel köszöntjük őt.

Itt még szólnom kell egy apró kellemetlenségről is. Zsinatunk néhány évvel ezelőtt felállította a Kálvin-évek szervező bizottságát, mely bizottság – javaslatomra és sürgetésemre – tervbe vette Kálvin műveinek magyar nyelven való megjelentetését. Elsőül Kálvin bibliai kommentárjai jelennének meg. A sorozat terjesztése kapcsán az egyházmezők espereseire hárult volna az a feladat, hogy egyházközségi előfizetőket gyűjtve bizományosként és könyvterjesztőként járjanak el. Ezt a dunamelléki esperesi kollégium elutasította. Ez okán a legutóbbi országos esperes-gondnoki értekezleten zsinatunk elnöke megfricskázta a dunamelléki espereseket, mondván, hogy bojkottálnak egy jó ügyet. Tudvalevő azonban, hogy a maradék három egyházkerület valamennyi esperese mindösszesen 32 előfizetőt tudott jelezni a zsinat számára. Nos, ha a dunamellékiek bojkottáltak, akkor a többiek szabotáltak. E helyről is buzdítjuk zsinatunk elnökét, hogy ha szükségét érzi ilyen megjegyzéseknek, ne csak Dunamellékkal szemben legyen bátor. Kár volt a zsinati fricskáért, mert Kálvin kommentárjainak magyarra fordítása és megjelentetése hatalmas szellemi vállalkozás. Érdeemes lenne ehhez méltó szervező erőt is rendelni, például egyházunk hivatalos könyvkiadóját és terjesztőjét, és nem azokat terhelni ezzel, akik némiképp más hivatásban állnak.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Néhány esztendeje egy konfirmációs vizsgára készülve a gyerekekkel az anyagot ismételtük. Amikor az ünnepkörhöz érkeztünk, az egyikük így sorolta az ünnepeket: advent, karácsony, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, áldozócsütörtök, advent. Jót kacagtunk, és kijavítottuk. Áldozócsütörtök után pünkösöd jön. De ha meg gondolom, ez a fiúcska nem is tévedett olyan nagyot. Hiszen mennybemenetelekora maga Jézus parancsolta a tanítványoknak, hogy Jeruzsálemben várják be az Atya ígését, a Szentlélek ajándékát. Isten Lelekének is van adventje. Pünkösdre készülünk, és készülünk is úgy, ugyanazzal a lélekkel, ahogy karácsonykor énekeljük: *veni, veni Immanuel*. Most immár énekeljük és imádkozzuk:

veni, Creator Spiritus Sanctus!

Közyűlési határozatok

7. PÜSPÖKI JELENTÉSHEZ FŰZŐDŐ HATÁROZATOK

Előterjesztő: Peterdi Dániel

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a püspöki jelentést köszönettel elfogadja.
2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés üdvözli a választások után kialakult új politikai lehetőségeket, kéri híveinket, hogy imádságos lélekkel hordozzák nemzetünk megújulásának erkölcsi, társadalmi, politikai kérdéseit. Köszönti egyházunk parlamentbe jutott képviselőit, lelkészeket, presbitereket, gyülekezeti tagokat. Isten áldását kéri szolgálatukra!
3. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés kéri bizottságait, hogy működjenek együtt a tervezett vizitációs rend lényegi változtatásában és a bürokratikus kérdőívek egyszerűsítésében!
4. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönettel veszi kézbe az eddigi énekes füzetek példányait, kéri a gyülekezeteket, kántorainkat, hogy segítsék az énekrend megújítását!
5. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés üdvözli a Generális Konvent kiteljesedő munkáját, kéri a kebelbeli egyházmegyéket az e szolgálatban való munkálkodásra.
6. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés bátorít a múltfeltárás feladatának további végzésére, kéri zsinatunkat, hogy ezt a kutatást segítse elő a továbbiakban is.
7. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönetet mond a Budapesti Történeti Múzeumnak, a Ráday Gyűjtemény és a Püspöki Hivatal munkatársainak a „Kálvin hagyománya – Református kulturális örökség a Duna mentén” c. kiállítás megrendezéséért és a színvonalas kiadványért, amely minden gyülekezetünkbe, intézményünkbe eljuthatott.
8. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés Isten áldását kéri Búza Barna szobrászművészre és reméli Kálvin-szobrának mielőbbi méltó visszahelyezését a Kálvin-térre!

8. JELENTÉS AZ EGYHÁZKERÜLETI TANÁCS MUNKÁJÁRÓL

Előterjesztő: Peterdi Dániel

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés az Egyházkerületi Tanács 2010. február 3-án tartott ülésének munkájáról szóló beszámolót elfogadja, a hozott határozatokat tudomásul veszi.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elrendeli a Tanács határozatainak közzétételét a Dunamelléki Közlemények következő számában.

9. INTÉZMÉNYEK 2009. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSAI

Előterjesztő: Derzsi György

1. Az egyházkerületi közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul veszi.
2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye, a Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Diákotthon, a Gyökössy Endre Református Óvoda, a Budapesti Egyetemi és Főiskolai Gyülekezet, a Dunamelléki Református Egyházkerület Tahi Konferencia-Telepe, a DRE Székház és Konferencia Központ és a Dunamelléki Református Egyházkerület 2009. évi záró számadását elfogadja.

10. 2010. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSEK

Előterjesztő: Hegedűs Béla

1. A Dunamelléki Református Egyházkerület Közgyűlése a 7 beérkezett 2010-es esztendőre szóló egyházmegyei költségvetést jóváhagyja, teljesítéséhez Isten áldását kéri.
2. A Dunamelléki Református Egyházkerület Közgyűlése tisztelettel kéri a Délpesti Egyházmegyét, hogy a legközelebbi közgyűlésén elfogadott költségvetését terjessze az egyházkerületi gazdasági bizottság elé. Ha az a testület nem talál hibát benne, akkor a közgyűlés elfogadottnak tekinti a délpesti költségvetést.
3. A Dunamelléki Református Egyházkerület Közgyűlése a Tahi Konferencia-telep 2010. évi költségvetését jóváhagyja, az egyházkerületi támogatás kifizetésének viszsztatartását feloldja.

11. JELENTÉS A LELKÉSZI SZOLIDARITÁSI ALAPRÓL

Előterjesztő: Derencsényi Zsuzsanna

- A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Lelkészi Szolidaritási Alap 2009. évi záró számadását és 2010. évi költségvetését elfogadja.

12. JELENTÉS A KRE HITTUDOMÁNYI KARÁNAK ÉLETÉRŐL ÉS MUNKÁJÁRÓL

Előterjesztő: Békési Sándor

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönettel elfogadja a KRE Hittudományi Kara dékánjának jelentését.

13. JELENTÉS A NAGYKÖRÖSI TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLÁRÓL

Előterjesztő: Nagy István

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a KRE-TFK-ról szóló jelentést köszönettel elfogadja.

14. JELENTÉS A RÁDAY GYŰJTEMÉNYRŐL

Előterjesztő: Berez Ágnes

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönettel elfogadja a Ráday Gyűjtemény 2009. évi munkajelentését.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönetet mond a Ráday Gyűjtemény munkatársainak a mindennapi feladatok mellett a kiemelkedő kulturális eseményekben való részvételéért, szervezéséért.

3. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elvi egyetértését és elköteleződését fejezi ki a Ráday Könyvtár informatikai fejlesztése mellett.

4. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elvi egyetértését és elköteleződését fejezi ki a Biblia Múzeum átalakítása tárgyában.

15. BUDAPESTI EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI GYŰLEKEZET

Előterjesztő: Veszélka Tamás

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönettel veszi tudomásul az egyetemi lelkési jelentést, Isten Szentlelkének áldását kérve az egyetemi gyülekezetben folyó szolgálatra.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés Isten iránti hálával veszi az egyetemi misszió ügyében tett előrelépéseket és további támogatásról biztosítja a Budapesti Református Egyetemi és Főiskolai Gyülekezethez kapcsolódó missziói munkát.

16. LELKÉSZTOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

Készítette: Szabó Gabriella

Előterjesztő: Szabó István

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a lelkésztovábbképző intézetről készített jelentést köszönettel elfogadja.

17. EGYHÁZKERÜLETI SZÉKHÁZ ÉS KONFERENCIA-KÖZPONT

Előterjesztő: Varga László

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a jelentést köszönettel elfogadja.

2. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés megköszöni Bölcsföldi Andrásnak és Kaszó Gyulának a kollégium nem teológus lakói között végzett szolgálatát.

3. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés tudomásul veszi a galyatetői központ önálló vezetővel történő működését.

Felhívás!

Ezen a nyáron szeretnénk a konfirmációi gyakorlatunkban is ötletekkel segíteni. Hogyan is változott meg ez a nemzedék? Mit lehet kezdeni a mai tizenévesekkel? Csoportból közösség, ifivezetői gyakorlatok, a beépülési folyamat 12-18 év között... stb.

Ehhez hasonló kérdésekkel foglalkozva keressünk olyan konfirmációs gyakorlatot, amelyben otthonosan éreznék magukat az ifjak is.

KONFI+ címmel

rendezzük meg ezt a lelkészeknek és ifjúsági munkásoknak szóló háromnapos konferenciát Berekfürdőn, 2010. augusztus 22-25 napjain.

Bővebb információ a Zsinati Ifjúsági Irodától kérhető, mert ez országos rendezvény:

ifjusag@zsinatiiroda.hu,

honlapja: www.konfiplusz.reformatus.hu

Várva az újabb találkozási lehetőségeket, szeretettel hívlak Titeket ezekre az alkalmakra:

*Fodorné Ablonczy Margit
egyházkerületi ifjúsági lelkész*

18. TAHI SION-HEGYE KONFERENCIA-TELEP

Előterjesztő: Fónagy Miklós

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés köszönettel elfogadja a Tahi Konferenciatelepről szóló beszámolót.

19. EGYHÁZKERÜLETI BÍRÓ VÁLASZTÁSA

Előterjesztő: Peterdi Dániel

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a betöltendő egyházkerületi lelkészi bírói tisztségre elrendeli a választást.

20. EGYHÁZKERÜLETI MISSZIÓI BIZOTTSÁG ELNÖKÉNEK MEGVÁLASZTÁSA

Előterjesztő: Peterdi Dániel

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elrendeli az egyházkerületi missziói bizottság elnöki tisztségére a titkos szavazást.

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés elfogadja a Választási Bizottság jelentését, és Wébel Zsoltot egyházkerületi bírói tisztségre, Böttger Antalt a missziói bizottság elnöki tisztségére megválasztottnak jelenti ki.

21. LELKÉSZI KÉPESÍTÉS HATÁLYBAN TARTÁSA

Előterjesztő: Peterdi Dániel

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés megállapítja, hogy Kovács László és Fehér Sándor lelkészi képesítését nem kell hatályban tartani, hiszen mindketten lelkészi szolgálatban állnak – tanulmányi szintjüknek megfelelően.

2. Az egyházkerületi közgyűlés – a felterjesztő egyházmegyék javaslatai alapján – jóváhagyja Alexandrova Marianna, Nagy János és Lázár Csaba Zoltán lelkészi képesítésének hatályban tartását.

22. A DRESZKK SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATÁNAK MÓDOSÍTÁSA

Előterjesztő: Peterdi Dániel

1. A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Dunamelléki Református Egyházkerület Székháza és Konferencia-központja szervezeti és működési szabályzatát módosítja.

2. A közgyűlés elrendeli, hogy a módosított szabályrendelet értelmében a székház főigazgatója a munkaszervezéseket mutassa be az egyházkerület elnökségének.

23. A BUDAPEST-ÉSZAKI EGYHÁZMEGYE SZABÁLYRENDELETE A FELÚJÍTÁSI SEGÉLYALAPRÓL

Előterjesztő: Peterdi Dániel

A Dunamelléki Református Egyházkerületi Közgyűlés a Budapest-Északi Református Egyházmegye Felújítási Segélyalap Szabályrendeletének módosítását jóváhagyja.

Megyei adatok

BARANYA

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

1. Czövek Olivér Botykapeterdről rend. áll-ba
2. Németh Ferenc – Újpetre-Kistótfaluba Erdélyből
3. Tönkö Levente – Siklósról Tiszántúlra

BÁCS-KISKUNSAG

NYUGDÍJBA MENT:

1. Bérces István – Lajosmizse

2. Szabó Tamás – Lakitelek
3. Szabó Gábor – Kecskemét

BUDAPEST – DÉL

SZÜLETETT:

1. Mátyás Filemon – Literáty Zoltán harmadik gyermeke
2. Levente – Györffy Eszter második gyermeke

NYUGDÍJBA MENT:

1. Cseri Kálmán – Pasarét

BUDAPEST - ÉSZAK

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

1. Hajdú Bálint Kadosa – Rákosesabáról Dunántúlra
2. Kiss Sámson Endre – TI-ről határozott időre Bp-
Józsefvárosba beo.lp.

SZÜLETETT:

1. Emese – Boza Kristóf és Bozáné Géresi Anikó
első gyermeke

DÉLPEST

ÚJ HELYEN SZOLGÁL:

1. dr. Fodor Ferenc – Nagykőrösről rend. áll-ba
2. Király János - Vasadra

SZÜLETETT:

1. Dávid Benjámin – Király János harmadik
gyermeke
2. Csongor – Morva Ákos negyedik gyermeke
3. Torda Levente – Kirsch Attila harmadik gyermeke

SZÜLETETT:

1. Hanna Róza – Szacsúri-Csatai Viktória első
gyermeke

NYUGDÍJBA MENT:

1. Kiss Mihály vasadi lp.

ÉSZAKPEST

1. Czuni-Kenyeres József – Északpesti
Egyházmegyétől Perőcsénybe

NYUGDÍJBA MENT:

1. Csényi György - Hatvan

TOLNA

-

VÉRTESSALJA

-

ELHUNYT NYUGDÍJAS LELKIPÁSZTOROK:

Sima Endre volt alsónyéki lelkész
Kovács Dezső volt tabajdi lelkész

Kedves Lelkipásztor Testvérem!

Nagy örömmel írom, hogy újra van lehetőség egy egyházkerületi konfirmandus konferencia megrende-
zésére, ezen a nyáron:

2010. július 26-31 hetében (hétfőtől szombatig) a kecskeméti gyülekezet Emmaus Házában
rendezzük meg ezt a konferenciát:

GYŐZELMES HIT? GYŐZELMES HIT!

avagy

ÉRDEMES MA IS A REFORMÁTUS KERESZTYÉN HITET VÁLASZTANI?

címmel.

(A részletes program a PARÓKIA honlapján olvasható.)

A konferenciára elsősorban az idén konfirmáltakat, vagy jövőre konfirmálókat hívjuk, azaz 6-8 osztály-
ba járó gyülekezeti csoporttagokat.

Részvételi díj

2500Ft/fő/nap, azaz 12.500Ft egy hétre.

Jelentkezési határidő: 2010. június 15. (azaz az iskolaidő vége)

fodoram@raday28.hu email-címre.

A tábor szervezője, vezetője Dobos Bence tassi lelkipásztor és jómagam.

Fodorné Ablonczy Margit

Üdülési és konferencialehetőség Mátraházán és Galyatetőn

Galyatető

A Dunamelléki Református Egyházkerület Székháza és Konferencia-központja szeretettel várja és hívja a gyülekezeteket, gyülekezeti csoportokat, családokat és egyéneket csendre, lelki és testi épülésre a Mátrába. A mátraházi konferencia-központ (volt lelkészüdülő) 65 főig, a galyatetői konferencia-központ 30 főig tud fogadni vendégeket.

Mátraházán 25 főtől, Galyán 20 főtől csoportkedvezmény is kérhető. A 906 m magasán lévő galyatetői házát külön tudjuk ajánlani a légzőszervi problémákkal küzdő testvéreknek, gyermekeknek. Mindkét helyen elfogadunk üdülési csekket. Galyatetőn a kiránduló vendégek számára bevezettük a félpanziós ellátást (reggeli és meleg vacsora). Felhívjuk a figyelmet a kedvezményes díjú hittantáborok szervezésének lehetőségére.

Bővebb információ a matrahaza.parokia.hu és a galyateto.parokia.hu honlapokon található.

Mátraháza

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:

1. Mindkettőre:

Pintér Gyuláné Rita,
e-mail: pinterner@raday28.hu
telefon: 1-218-0753/704 vagy 30/636-5886
1092 Budapest, Ráday u. 28.

2. Mátraházára:

Farkasné Márkus Éva,
e-mail: refudulo@gmail.com
telefon: 37-374-011 vagy 30/205-8568
3233 Mátraháza,

3. Galyatetőre:

Miklósne Szegvári Veronika,
e-mail: galyaref@gmail.com
telefon: 37-576-003, 30/663-9560
3234 Galyatető, Mátrai u. 36.

DUNAMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLETI KÖZLEMÉNYEK
a Dunamelléki Református Egyházkerület hivatalos lapja

Szerkesztőség: DRE Székháza
1092 Budapest, Ráday utca 28.
Telefon: 36-1-2180-753
Fax: 36-1-2180-903
e-mail: ph@raday28.hu

Felelős szerkesztő: Peterdi Dániel főjegyző
Szerkesztő: Regéczy-Nagy Enikő püspöki külügyi titkár, Bölcsföldi András lelkész
Készült az O.A.Invest nyomdában